

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

PHẠM QUANG LƯỢNG

**TẠO VIỆC LÀM CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN
HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Chuyên ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Thái Nguyên- 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

PHẠM QUANG LƯỢNG

**TẠO VIỆC LÀM CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN
HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Mã số: 8.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. TRẦN QUANG HUY

Thái Nguyên- 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn **“Tạo việc làm cho thanh niên nông thôn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên”** là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Đề tài hoàn toàn trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào. Các thông tin sử dụng trong đề tài đã được chỉ rõ nguồn gốc, các tài liệu tham khảo được trích dẫn đầy đủ, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn.

Học viên

Phạm Quang Lượng

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành bản đề tài này, ngoài sự cố gắng, nỗ lực của bản thân, tôi luôn nhận được sự giúp đỡ tận tình của nhiều cá nhân và tập thể.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS. Trần Quang Huy, người đã tận tình chỉ bảo, hướng dẫn giúp đỡ tôi thực hiện và hoàn thành đề tài này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Quản lý Đào tạo Sau đại học cũng như các khoa chuyên môn, phòng ban của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu tại trường.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của UBND huyện Phú Lương, Phòng Lao động Thương binh- Xã hội huyện Phú Lương, Chi cục Thống kê huyện Phú Lương, phòng Nông nghiệp, phòng Kinh tế- Hạ tầng, Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp giáo dục thường xuyên và huyện Đoàn Phú Lương; cấp ủy, chính quyền và các tổ chức xã hội các xã Yên Trạch, Hợp Thành, Cổ Lũng, Phú Đô đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong việc thu thập số liệu thứ cấp, sơ cấp và các thông tin hữu ích phục vụ nghiên cứu.

Xin cảm ơn gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã giúp đỡ, động viên tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài tốt nghiệp.

Thái Nguyên, ngày 30 tháng 5 năm 2018

Học viên

Phạm Quang Lượng

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài.....	2
2.1. Mục tiêu chung	2
2.2. Mục tiêu cụ thể	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài.....	3
3.1. Đối tượng nghiên cứu	3
3.2. Phạm vi và nội dung nghiên cứu	3
4. Những đóng góp của đề tài.....	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ TẠO VIỆC LÀM CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về việc làm và thanh niên.....	5
1.1.1. Việc làm.....	5
1.1.1.1. Khái niệm về việc làm	5
1.1.1.2. Phân loại việc làm.....	6
1.1.1.3. Vai trò của việc làm	8
1.1.1.4. Tạo việc làm	9
1.1.1.5. Việc làm mới.....	11
1.1.1.6. Các nhân tố ảnh hưởng tới vấn đề tạo việc làm cho lao động TNNT.....	11
1.1.2. Thanh niên	16
1.1.2.1. Khái niệm thanh niên	16
1.1.2.2. Đặc điểm của thanh niên.....	17
1.2. Cơ sở thực tiễn.....	18
1.2.1. Thanh niên và giải quyết việc làm cho thanh niên nông thôn.....	18
1.2.1.1. Thanh niên trong cơ cấu dân số.....	18
1.2.1.2. Dân số thanh niên phân theo khu vực nông thôn và thành thị	19
1.2.1.3. Tình hình lao động, việc làm của thanh niên nông thôn.....	19
1.2.1.4. Giải quyết việc làm cho thanh niên nông thôn.....	20
1.2.2. Kinh nghiệm về tạo việc làm cho thanh niên nông thôn.....	21
1.2.2.1. Kinh nghiệm chung giải quyết việc làm cho TNNT ở Việt Nam	21
1.2.2.2. Kinh nghiệm cụ thể tại tỉnh Đồng Tháp.....	22
1.2.2.3. Kinh nghiệm cụ thể tại tỉnh Kiên Giang	23
1.2.2.4. Kinh nghiệm của tỉnh Tuyên Quang	24

1.2.2.5. <i>Kinh nghiệm cụ thể từ các cán bộ đoàn chuyên trách</i>	24
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	27
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	27
2.2. Phương pháp nghiên cứu	27
2.2.1. Phương pháp tiếp cận	27
2.2.1.1. <i>Phương pháp tiếp cận hệ thống</i>	27
2.2.1.2. <i>Phương pháp tiếp cận điển hình</i>	27
2.2.1.3. <i>Phương pháp tiếp cận có sự tham gia</i>	27
2.2.2. Phương pháp thu thập dữ liệu.....	28
2.2.2.1. <i>Nguồn số liệu thứ cấp</i>	28
2.2.2.2. <i>Nguồn số liệu sơ cấp</i>	28
2.2.3. Phương pháp phân tích, tổng hợp, trình bày số liệu.....	33
2.2.4. Phương pháp SWOT	35
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	35
Chương 3: THỰC TRẠNG VIỆC LÀM CỦA THANH NIÊN NÔNG THÔN HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN.....	37
3.1. Đặc điểm chung của huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	37
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	37
3.1.1.1. <i>Vị trí địa lý</i>	37
3.1.1.2. <i>Đặc điểm địa hình</i>	37
3.1.1.3. <i>Thời tiết, khí hậu</i>	38
3.1.1.4. <i>Tài nguyên thiên nhiên</i>	38
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội	38
3.1.2.1. <i>Tình hình dân số và lao động</i>	38
3.1.2.2. <i>Hệ thống kết cấu hạ tầng</i>	40
3.1.2.3. <i>Văn hoá - xã hội</i>	40
3.1.3. Tình hình kinh tế xã hội trên địa bàn huyện.....	40
3.1.4. Đánh giá chung.....	42
3.1.4.1. <i>Thuận lợi</i>	42
3.1.3.2. <i>Những điểm còn hạn chế</i>	42
3.2. Thanh niên và lao động thanh niên nông thôn huyện Phú Lương.....	43
3.2.1. Đặc điểm thanh niên huyện Phú Lương	43
3.2.1.1. <i>Dân số thanh niên phân theo khu vực nông thôn và thành thị</i>	44
3.2.1.2. <i>Lực lượng lao động thanh niên huyện Phú Lương</i>	45
3.2.1.3. <i>Lao động thanh niên theo độ tuổi</i>	45
3.2.1.4. <i>Lao động thanh niên theo giới tính</i>	47

3.2.1.5. <i>Chất lượng nguồn lao động thanh niên nông thôn huyện Phú Lương</i>	48
3.2.2. Việc làm của thanh niên nông thôn huyện Phú Lương	50
3.2.2.1. <i>Tình trạng việc làm của lao động TNNT huyện Phú Lương</i>	50
3.2.2.2. <i>Công tác tạo việc làm cho thanh niên nông thôn huyện Phú Lương</i>	53
3.2.2.3. <i>Mạng lưới tạo việc làm cho thanh niên nông thôn</i>	55
3.2.2.4. <i>Công tác tư vấn, đào tạo và tạo việc làm cho lao động TN nông thôn</i>	56
3.3. Việc làm của thanh niên nông thôn được điều tra huyện Phú Lương	62
3.3.1. Thông tin chung về đối tượng điều tra	62
3.3.2. Vai trò trong gia đình của thanh niên nông thôn	64
3.3.3. Thực trạng đào tạo của đối tượng điều tra.....	65
3.3.4. Hiệu quả của tạo việc làm cho thanh niên nông thôn trong huyện	67
3.3.5. Ý kiến đánh giá về công tác tạo việc làm cho thanh niên nông thôn	69
3.3.6. Những vấn đề quan tâm của thanh niên nông thôn huyện Phú Lương	70
3.3.7. Nguyên vọng về việc làm của thanh niên nông thôn huyện Phú Lương.....	72
3.4. Những nhân tố ảnh hưởng tới việc tạo việc làm cho TNNT	73
3.4.1. Thiếu vốn cho sản xuất - kinh doanh	73
3.4.2. Chất lượng của lao động thanh niên nông thôn của huyện còn thấp.....	74
3.4.3. Chính sách hỗ trợ cho học nghề của nhà nước còn hạn chế.....	75
3.4.4. Thiếu các trung tâm dạy nghề đủ các điều kiện đảm bảo.....	76
3.4.5. Điều kiện khó khăn của bản thân người học	76
3.5. Phân tích SWOT	77
3.5.1. Điểm mạnh (Strengths).....	77
3.5.2. Điểm yếu (Weaknesses)	78
3.5.3. Cơ hội (Opportunities).....	79
3.5.4. Thách thức (Threats)	79
3.6. Đánh giá chung.....	80
3.6.1. Những mặt đạt được	80
3.6.2. Những mặt hạn chế.....	81
3.6.3. Nguyên nhân.....	82
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU TẠO VIỆC LÀM CHO THANH NIÊN NÔNG THÔN HUYỆN PHÚ LƯƠNG, TỈNH THÁI NGUYÊN	83
4.1. Quan điểm của huyện Phú Lương và tỉnh Thái Nguyên	83
4.2. Một số giải pháp tạo việc làm cho thanh niên nông thôn huyện Phú Lương	84
4.2.1. Tăng cường hoạt động hỗ trợ lao động thanh niên nông thôn	84
4.2.1.1. <i>Hỗ trợ về vốn, các điều kiện cần thiết</i>	84
4.2.1.2. <i>Cung cấp thông tin học nghề và việc làm</i>	85

4.2.2. Tăng cường công tác quy hoạch, định hướng, đào tạo nghề.....	86
4.2.2.1. Quy hoạch phát triển ngành nghề đào tạo.....	86
4.2.2.2. Đào tạo nghề theo yêu cầu phát triển của sản xuất và thị trường.....	87
4.2.2.3. Đào tạo có liên kết với doanh nghiệp sản xuất trên địa bàn huyện, tỉnh.....	87
4.2.2.4. Nâng cấp chất lượng các cơ sở đào tạo.....	88
4.2.2.5. Hỗ trợ các cơ sở đào tạo.....	89
4.2.3. Đẩy mạnh xuất khẩu lao động.....	89
4.2.3.1. Hỗ trợ kinh phí đào tạo, giáo dục định hướng.....	89
4.2.3.2. Vay vốn với lãi suất ưu đãi.....	90
4.2.4. Tăng cường hoạt động của Đoàn thanh niên.....	90
4.2.4.1. Tăng cường công tác tuyên truyền sâu rộng trong cán bộ Đoàn viên.....	90
4.2.4.2. Thành lập trung tâm tư vấn, dạy nghề cho thanh niên nông thôn.....	91
4.2.4.3. Tăng cường xúc tiến thương mại, quảng bá hình ảnh của huyện.....	91
4.2.5. Khuyến khích tự tạo việc làm cho thanh niên.....	91
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	93
1. Kết luận.....	93
2. Kiến nghị.....	94
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	95
PHỤ LỤC.....	97
Bản đồ hành chính huyện Phú Lương.....	97
PHIẾU ĐIỀU TRA.....	98

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CC	: Cơ cấu
CN	: Công nghiệp
CNH	: Công nghiệp hoá
CNTTCN	: Công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp
DN	: Doanh nghiệp
GDTX	: Giáo dục thường xuyên
GTSX	: Giá trị sản xuất
KHKT	: Khoa học kỹ thuật
HDH	: Hiện đại hoá
LLLĐ	: Lực lượng lao động
NN	: Nông nghiệp
SL	: Số lượng
SS	: So sánh
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
SXNN	: Sản xuất nông nghiệp
TH	: Tiểu học
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
THCN	: Trung học chuyên nghiệp
TN	: Thanh niên
TNNT	: Thanh niên nông thôn
UBND	: Ủy ban nhân dân
TTCN	: Tiểu thủ công nghiệp
XD	: Xây dựng

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Dân số thanh niên so với dân số cả nước từ 2011 - 2016	18
Bảng 2.1. Số lượng thanh niên nông hộ được phỏng vấn	31
Bảng 3.1. Dân số và lao động huyện Phú Lương giai đoạn 2015 - 2017.....	39
Bảng 3.2. Giá trị sản xuất của huyện Phú Lương giai đoạn 2015 - 2017.....	41
Bảng 3.3. Dân số TN huyện Phú Lương phân theo NT và TT.....	44
Bảng 3.4. Lao động huyện Phú Lương phân theo độ tuổi.....	46
Bảng 3.5. Thực trạng lao động TN huyện Phú Lương phân theo giới tính.....	47
Bảng 3.6. Lao động TNNT huyện Phú Lương phân theo trình độ học vấn	48
Bảng 3.7. Lao động TNNT huyện Phú Lương phân theo trình độ.....	49
Bảng 3.8. Lao động TNNT huyện Phú Lương phân theo tình hình việc làm	50
Bảng 3.9. Lao động TNNT huyện Phú Lương phân theo nhóm ngành	52
Bảng 3.10. Lao động TNNT tại các doanh nghiệp, làng nghề	55
Bảng 3.11. Kết quả công tác định hướng nghề nghiệp cho thanh niên	56
Bảng 3.12. Kết quả đào tạo nghề ngắn hạn cho TN huyện Phú Lương	57
Bảng 3.13. Kết quả tập huấn, chuyển giao tiến bộ KHKT cho đối tượng TNNT giai đoạn 2015 - 2017	58
Bảng 3.14. Thông tin chung về đối tượng điều tra.....	62
Bảng 3.15. Thực trạng đào tạo của đối tượng điều tra	66
Bảng 3.16. Tình hình sử dụng đất đai của các hộ được điều tra	68